

عنوان مقاله:

نقدی بر تبیین صدرااییان از اختیار حق متعال

محل انتشار:

دوفصلنامه حکمت معاصر، دوره 5، شماره 2 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

سعید مقدس - دکترای رشته فلسفه و کلام اسلامی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران

احمد بهشتی - استاد گروه فلسفه اسلامی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

آیا اختیار خدا با وجوب مشیت و فعل وی سازگار است الهی دانان در پاسخ به این پرسش به دو دسته تقسیم میشوند؛ گروهی به سازگاری این دو باور دارند و دسته ای دیگر مختاربودن خدا را با وجوب اراده و فعل وی ناسازگار می دانند. سازگارگرایان با دو رویکرد کلی به دفاع از موضع خود می پردازند: در رویکرد نخست، پنج توجیه ارایه میدهند تا نشان دهند که واجب الاراده و واجب الفعل بودن خداوند، منافاتی با اختیار وی ندارد؛ در رویکرد دوم مدعی اند که قایل شدن به دیدگاه طرف مقابل، نتیجه نادرست راهیابی امکان به ذات واجب تعالی را به بار می آورد و رهایی از این نتیجه نادرست، ممکن نیست؛ مگر این که تفسیر سازگارگرایانه از اختیار باری پذیرفته شود. این دو رویکرد سازگارگرایانه از سوی برخی ناسازگارگرایان معاصر نقد شده است. در این مقاله پس از تبیین دیدگاه های سازگارگرایانه، به بررسی نقدهای وارد بر آن پرداخته ایم.

کلمات کلیدی:

واجب الاراده، واجب المشیه، اضطرار، جبر درونی، دواعی عین ذات، فاعل بالتجلی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/795695>

